

feedback

Nieuwsbrief van het Productschap Diervoeder - uitgave mei 2000

Historische dag diervoedersector

Diervoederproductie nu met HACCP-controle

Donderdag 16 maart 2000 was een historische dag voor de Nederlandse diervoedersector. Met de presentatie van de HACCP Handleiding Diervoedersector gaf het Productschap Diervoeder (PDV) het officiële startsein voor de invoering van dit risicobeheersysteem in de diervoederproductie. Staatssecretaris Faber nam tijdens een bijeenkomst over voedselveiligheid in de voedselketen die dag het eerste exemplaar van de handleiding in ontvangst.

Ruim 250 vertegenwoordigers uit de sector, politiek, overheid en media waren aanwezig tijdens deze HACCP-bijeenkomst in Rotterdam, de 'thuishaven' van de diervoedersector. Volgens PDV-voorzitter Jan Kienhuis betekent het uitbreiden van het GMP-kwaliteitsstelsel met HACCP-normen het dichteren van een gat in de kwaliteitsborging. 'GMP, de bestaande kwaliteitsborgingsregeling in de diervoedersector, wordt nu GMP plus HACCP. Dit betekent een omslag van een sectorgerichte, reactieve kwaliteitsborging, naar een op het individuele bedrijf toegesneden, proactieve aanpak.'

Vervolgens discussieerde in het World Trade Center een panel van prominente vertegenwoordigers uit de productieketen. Zij reageerden vooral op de vraag of Nederland wat betreft de voedselveiligheid gidsland moet zijn. Voorzitter van de Nederlandse Vereniging Diervoederindustrie (Nevedi) Klaas Steenbeek waakte voor al te hooggespannen verwachtingen: 'Rolls Royce maakt een goede auto, maar hij wordt weinig verkocht. Wij streven naar een goede middenklasser.' Aalt Dijkhuizen van Nutreco sprak in dit verband van een spagaat. 'Een beetje vooruitlopen is goed. We zitten echter in een concurrentieomgeving van Europa en niet alleen Nederland. Dat evenwicht moeten we goed in de gaten houden.'

[Vervolg op pagina 2 >](#)

Staatssecretaris Geke Faber kreeg van PDV-voorzitter Jan Kienhuis het eerste exemplaar van de HACCP-handleiding

Staatssecretaris Faber:

'Ga voor uw zaak. Ga voor voedselveiligheid!'

Staatssecretaris Geke Faber van LNV ontving van PDV-voorzitter Jan Kienhuis het eerste exemplaar van de HACCP Handleiding Diervoedersector. Haar dankwoord begon met de constatering dat overheid en diervoedersector elkaar steeds beter weten te vinden. Daar waar ze anderhalf jaar geleden nog schrok van de dossiers op haar bureau, vond ze het nu verheugend op één lijn met de sector te zitten. *'Als overheid en sector moet je zoeken naar datgene wat je bindt en niet zozeer naar wat je scheidt. Zeker als we het hebben over voedselveiligheid, en daarmee over voedselveiligheid.'*

'De veiligheid van voedsel is van groot belang. Ons voedsel is heel erg veilig. Misschien is ons voedsel wel nooit zo veilig geweest. Maar de recente incidenten, en dat is niet alleen de dioxine-affaire, kunnen we gewoon helemaal niet hebben. Incidenten zijn slecht voor de burger en daarmee voor de samenleving. Maar ook slecht voor de markt. Er zijn marktpartijen die ontstellend veel verliezen hebben geleden naar aanleiding van de incidenten.'

Door de consument duidelijk te maken hoe voedselveiligheid wordt gegarandeerd, speelt de sector volgens Faber bovendien in op consumer concerns. De HACCP-benadering geeft daar volgens haar uitstekend invulling aan. 'GMP en HACCP liggen in elkaars verlengde en versterken elkaar. Dat is zeer waardevol.'

[Vervolg op pagina 2 >](#)

Feed for Food

De diervoedersector staat aan de basis van de voedselketen voor de consument. Onder het motto 'Feed for Food' werkt het Productschap Diervoeder daarom permanent aan het optimaliseren van het kwaliteitsbeleid van de diervoedersector, de samenwerking in de keten en de communicatie met de omgeving.

Diervoederproductie nu met HACCP-controle

Vervolg van pagina 1

De afnemers van diervoeders onderschreven bij monde van Jan Wolleswinkel van de Nederlandse Organisatie van Pluimveehouders en Arie Aalberts van de Nederlandse Zuivel Organisatie de uitbreiding van de GMP-code met HACCP-normen. Wolleswinkel toonde zich verheugd na alle schade die zijn sector afgelopen jaar had opgelopen: 'We hebben vorig jaar gezien dat de veiligheid die we dachten te hebben met het GMP-verhaal, niet helemaal opging. Er bleek een voortraject te zijn waar problemen waren. Dat stuk gaan we nu met ketensystemen veiligstellen.

Discussieleider Victor Deconinck ondervraagt de heer Hoeveermans, voorzitter van het Comité van Graanhandelaren

'Ga voor uw zaak. Ga voor voedselveiligheid!'

Vervolg van pagina 1

Ten eerste omdat door de HACCP-benadering voedselveiligheid op ondernemersniveau kan worden versterkt. Ten tweede omdat HACCP kan zorgen voor een betere aansluiting op kwaliteitssystemen van andere schakels in de keten. Ik denk dat dat een flinke stap op weg is naar een verdere verbetering van het ketengarantiesysteem.'

Warme belangstelling in Brussel

Op de vraag of de Nederlandse diervoedersector niet te ver op de troepen vooruit loopt, antwoordde de staatssecretaris dat de uitbreiding van de GMP-code met HACCP-normen kan rekenen op warme belangstelling in Brussel. 'Er zijn signalen dat deze benadering enthousiast wordt ontvangen. Ik denk dat het goed is als dit Nederlandse initiatief navolging krijgt in Europa. Voedselveiligheid is in toenemende mate een Europees thema geworden. Dat blijkt ook uit het Witboek Voedselveiligheid van de EU en uit de voorstellen die we van de Eurocommissaris kunnen verwachten. Dat betekent niet dat we daarop op hoeven te wachten. Het is van groot belang je eigen verantwoordelijkheid daarin te nemen om daarmee vervolgens Brussel te kunnen overtuigen.'

Tot slot prees Faber de rol die het Productschap Diervoeder heeft gespeeld bij de totstandkoming van de handleiding en bij de gesprekken die in de keten worden gevoerd. Ze hoopte verder dat het handboek niet in een la of een kast zou verdwijnen. 'Het gaat erom echt mee aan de slag te gaan. Het grote aantal aanmeldingen voor het HACCP-scholingsproject verheugt mij dan ook zeer. Het wordt dus echt serieus opgepakt. Ik wens de deelnemers bij dat project zeer veel succes.' Om te eindigen met de woorden: 'Ga voor uw zaak. Ga voor onze zaak. Ga voor voedselveiligheid!'

De panelleden Den Hartog, Spijkers, Wolleswinkel, Steenbeek, Dijkhuizen en Aalberts

Daar ben ik het van harte mee eens.' Aalberts ging het verst door te kiezen voor de hoogste kwaliteit, die onlosmakelijk met de prijs van voedselproductie in ons land verbonden is. 'Als Nederland, dat in het duurste deel van de wereld voedsel produceert en dat verkoopt aan de best betalende consument, niet gaat voor kwaliteit, wie dan wel?'

De panelleden schoven naar het puntje van de stoel toen een opmerking uit de zaal kwam over de vrijwaring van incidenten in de diervoedersector. PDV-secretaris Johan den Hartog erkende dat het een illusie is om problemen uit te sluiten die in de diervoedersector met opzet of door onwetendheid worden veroorzaakt: 'Met ezels en boeven kun je geen systeem opzetten. Dat blijft altijd een probleem. Dan is het van belang problemen vroegtijdig te kunnen signaleren met het Early Warning Systeem, zodat je die problemen kunt elimineren. Traceerbaarheid is dan ook een cruciaal element van HACCP.' Ook Steenbeek sloot de aanwezigheid van zwakke schakels in de keten niet uit.

Het VVD-Kamerlid Oplaat mengt zich in de discussie

'Maar, ik ben ervan overtuigd dat als mensen dit willen boycotten, zij geen kans meer krijgen van de keten.' Dijkhuizen voegde daaraan toe dat de schakels steeds sterker worden naarmate de combinatie GMP en HACCP steeds meer in de markt ingeburgerd raakt. Een goede koppeling met de afnemers van diervoeder is daarbij volgens de Nutreco-topman van cruciaal belang.

Leidraad voor HACCP

Het Productschap Diervoeder heeft samen met TNO Voeding de HACCP Handleiding Diervoedersector ontwikkeld. De handleiding biedt de GMP-erkende mengvoederbedrijven en leveranciers van enkelvoudige voedermiddelen een goede leidraad voor het implementeren van dit risicobeheersysteem. Uiterlijk 31 december 2000 moeten deze GMP-erkende bedrijven produceren volgens de HACCP-normen. Hierdoor sluit de Nederlandse diervoedersector wat betreft het waarborgen van veiligheid aan op de systematieken van de voedingsmiddelenindustrie. [Kijk voor meer informatie over de handleiding op www.pdv.nl.](http://www.pdv.nl)

Europees vervolg nodig op plan van aanpak

Vorig jaar werd de pluimveehouderij opgeschrikt door het Belgische dioxineschandaal. Het feit dat in kip- en ei producten dioxineresten werden aangetroffen, had een golf van emotie tot gevolg. Voor de consument maakte het al snel weinig meer uit of pluimveeproducten uit België of uit andere landen kwamen. Een exporterend land als Nederland werd in grote delen van de wereld beschouwd als 'ongeveer hetzelfde als België'.

Het gevolg van dit alles was een dramatische daling van de opbrengstprijzen van eieren en pluimveevlees. Oude legkippen die normaal in België worden geslacht, mochten de grens niet meer over en moesten in Nederland worden verwerkt. De slachterijen, met hun strikte planning, konden dit extra aanbod nauwelijks aan. Met als gevolg dat hokken niet op tijd leeg kwamen, zodat jonge hennen niet konden doorschuiven, en gebrek aan plaatsingsruimte voor kuikens. Kortom, geweldig grote logistieke problemen en opbrengstprijzen onder het nulniveau. Dat wil zeggen: geld toegeven om dieren verwerkt te krijgen.

Grotere slagvaardigheid Centraal Veevoederbureau

Het bestuur van het Productschap Diervoeder heeft een nieuw pakket van taken en een aangepaste structuur vastgesteld voor het Centraal Veevoederbureau (CVB). Het CVB zal daardoor ook in het nieuwe millennium een waardevolle bijdrage aan de diervoedersector leveren.

Het CVB maakt deel uit van het Productschap Diervoeder. Het is een onafhankelijk overlegplatform voor alle geledingen van de diervoedersector. Een extern organisatiebureau heeft het Veevoederbureau in 1998 doorgelicht en geconcludeerd dat het een waardevolle functie in de diervoedersector vervult. Op basis van dit onderzoek zijn de missie, het takenpakket en de structuur van het CVB aan de eisen van deze tijd aangepast.

Strategische aansturing

In de nieuwe opzet heeft het CVB onder meer een nieuwe Begeleidingscommissie gekregen die het bureau inhoudelijk en strategisch aanstuurt. In deze commissie zitten nog uitsluitend vertegenwoordigers van belangengroeperingen uit de veehouderij en het diervoederbedrijfsleven. Van de permanente werkgroepen van het CVB blijven alleen de werkgroep Ruwvoederwaardering bestaan. Voor andere activiteiten komen er tijdelijke project- en/of klankbordgroepen.

Internationaler

Het CVB geeft o.a. de Veevoedertabel, de Handleiding Voederwaardeberekening Ruwvoeders en de Verkorte Tabel uit. Hierin staat informatie over de kwaliteit van diervoeders. Diverse

publicaties zullen ook in het Engels worden vertaald, zodat het CVB zich internationaal beter kan profileren.

Rekenregels voor voedermiddelen

Het Veevoederbureau laat per 2000 ook structureel onderzoek doen naar de samenstelling en de verteerbaarheid van voedermiddelen. Op basis van dit onderzoek worden rekenregels voor voedermiddelen opgesteld en worden de tabellen geactualiseerd. De extra inkomsten uit internationale verkoop van publicaties zullen vooral voor dit doel worden gebruikt. Dit jaar staat de verteerbaarheid van ruwvoeders centraal in het onderzoek. In het kader van de vernieuwing zal ook de Veevoederdatabank worden gemoderniseerd. Deze databank is de centrale kennisbank van de diervoedersector met een schat aan informatie over diervoeder en diervoedergrondstoffen.

Adres:

Centraal Veevoederbureau
Postbus 2176
8203 AD Lelystad
Tel. (0320) 29 32 11
Fax (0320) 29 35 38
E-mail: cvb@pdv.nl

Nieuw logo GMP+HACCP

De GMP-kwaliteitsborgingsregeling van het Productschap Diervoeder wordt voortaan GMP+HACCP. Dit komt ook tot uitdrukking in het vernieuwde GMP-logo. Om dit nieuwe logo te mogen voeren, moet een diervoederbedrijf naast het naleven van de voorschriften die de kwaliteitsregeling voorschrijft, kunnen aantonen dat op basis van het HACCP-principe een afdoende risicoanalyse is uitgevoerd en de juiste beheersmaatregelen zijn getroffen. De Keuringsdienst Diervoedersector (KDD) beoordeelt vervolgens de inspanningen van het bedrijf. Hierna wordt een advies aan het Productschap Diervoeder uitgebracht over het al dan niet toekennen van de GMP+HACCP-erkenning.

ing. Jan T. Wolleswinkel
Voorzitter Nederlandse
Organisatie van
Pluimveehouders (NOP)

houderij breed gevoelde noodzaak. Het kan in de praktijk betekenen dat bepaalde grondstoffen niet meer, of op een andere wijze moeten worden verwerkt. De hiermee mogelijk gemoeide kostenverhoging kan nooit erger zijn dan de miljoenschade van de dioxineaffaire. Wel is het vanuit de Nederlandse concurrentiepositie bezien noodzakelijk om de werking van het door het Productschap Diervoeder opgestelde 'Plan van Aanpak' in Europees kader te plaatsen. In een Europa zonder grenzen moeten regels waarbinnen mag worden geproduceerd, eensluidend zijn. Hier moet naar mijn mening nog een slag gemaakt worden.

Voerproducenten moeten absolute garantie geven dat de in hun fabrieken verwerkte grondstoffen voldoen aan kwaliteitseisen. Het 'Plan van Aanpak' voor de versterking van de kwaliteitsborging in de diervoederketen is een heldere uitwerking van deze in de vee-

Bevordering mestafzet voortgezet tot 2004

Het kabinet wil met het nieuwe mestbeleid alleen veehouders dieren laten houden, als zij de milieuvriendelijke afzet van dierlijke mest kunnen garanderen. Het Productschap Diervoeder wil een bijdrage leveren aan de realisatie van dit streven via het Stimuleringsprogramma Bevordering Mest Afzet. Hiertoe heeft het productschap de looptijd van dit programma verlengd tot 2004. Bovendien zijn nieuwe speerpunten geformuleerd, zoals een certificeringssysteem voor de kwaliteit van mest.

Sinds 1997 investeert het Productschap Diervoeder in de bevordering van de mestafzet binnen en buiten de Nederlandse landbouw. De afzetbevordering is onderverdeeld in zogenaamde speerpunten, gericht op:

- kennis over afzetmogelijkheden, in het bijzonder inzake de export van mest;
- kwaliteitsborging via certificering van dierlijke mestproducten;
- informatievoorziening;
- financiële en/of personele ondersteuning van afzetgerichte innovaties;
- kennis over regelgeving op het gebied van milieu, ruimtelijke ordening en technologie.

Het onafhankelijke Projectbureau Bevordering Mest Afzet (BMA) draagt in opdracht van het productschap zorg voor de concrete invulling van het speerpuntenbeleid. Daarbij zoekt het BMA voortdurend naar mogelijkheden voor landbouwkundig, milieutechnisch en economisch verantwoorde mestafzet. Binnen de projectorganisatie werken veehouderij, diervoedersector en mestverwerking dan ook nauw samen.

Voor meer informatie:

Projectbureau BMA
Postbus 407, 6700 AK Wageningen
Tel. (0317) 47 74 13
www.pdv.nl

Meertalige brochures GMP+HACCP

Op de website van het Productschap Diervoeder (www.pdv.nl) is een bestelformulier te vinden voor de nieuwe brochures over de introductie van HACCP in het kwaliteitsborgingssysteem GMP. De met kleurenfoto's geïllustreerde brochures voor ondernemers en toeleveranciers in binnen- en buitenland komen op korte termijn beschikbaar in het Nederlands, Engels, Duits en Frans.

Nederlandse HACCP-missie

Het Nederlandse diervoederbedrijfsleven is met een missie naar Thailand en Maleisië geweest. Deze landen leveren aan Nederland voedergrondstoffen, vooral tapioca, palmschroot en palmolie. Buitenlandse leveranciers zullen de kwaliteit van voedergrondstoffen voor Nederlandse diervoederbedrijven voortaan op basis van HACCP-principes dienen te borgen.

Vóór 1 januari 2001 moeten diervoeders in Nederland worden geproduceerd volgens de systematiek van Hazard Analysis & Critical Control Points

(HACCP). Dit betekent dat buitenlandse grondstoffenleveranciers dit systeem voor de beheersing van veiligheid ook (aantoonbaar) moeten toepassen, anders mogen ze niet meer leveren. De missie was een initiatief van de Koninklijke Vereniging 'Het Comité van Graanhandelaren' en stond ook onder haar leiding.

Dialogbijeenkomst in Maleisië (bovenste foto) en excursie naar een tapiocaplantage in Thailand (rechts op de foto de planten, links liggen de in chips gesneden wortels te drogen).

AL 600 HACCP-CURSISTEN

Het Informatie- en Kenniscentrum Diervoedersector (IKD) heeft een HACCP-cursusprogramma opgezet voor medewerkers van de GMP-erkende bedrijven. De eersten van een groep van 600 cursisten hebben inmiddels een of meerdere cursussen afgerond. Op bovenstaande foto staan de 23 cursisten die in Dordrecht de eerste dag van de vierdaagse cursus HACCP in de Praktijk volgden, onder leiding van Ton Barendsz van TNO Voeding.

C O L O F O N

Feedback is een kwartaaluitgave van het Productschap Diervoeder voor de diervoedersector en zijn omgeving

Samenstelling en productie:

Productschap Diervoeder
PR Land- en Tuinbouw b.v.,
Zoetermeer

Vormgeving:
Arjan Hendriks

Fotografie en illustraties:

Paul Bergen
K. Braaksma
Marcel Bekken
Elsevier, Doetinchem

Drukwerk:

Joh. Enschedé Amsterdam BV

Correspondentieadres:

Productschap Diervoeder
Postbus 29739
2502 LS Den Haag
Tel. (070) 370 87 08
Fax (070) 370 82 90
E-mail: pdv@hpa.agro.nl
Internet: www.pdv.nl

